

Jordbruksekonomiska undersökningen 2011

Preliminära uppgifter

The 2011 Farm Economic Survey
Preliminary results

I korta drag

Sämre nettoresultat under 2011 för mjölk-, köttdjurs- och svinföretag

Växtodlingsföretag

De totala intäkterna ökade för båda redovisningsgrupperna jämfört med 2010. Den största intäktsökningen kom från övriga verksamheter där intäkterna mer än fördubblades för den större redovisningsgruppen och ökade med cirka 50 % för den mindre redovisningsgruppen.

Mjölkföretag

De flesta grupperna av mjölkföretag uppvisade försämringar av både genomsnittligt brutto- och nettoresultat jämfört med 2010. Resultatförsämringen förklaras främst av ett minskat avräkningspris på mjölk och en sänkning av lagret av djur under året samtidigt som kostnaderna för djurskötsel ökade på riksnivå.

Köttdjursföretag

Samtliga intäktsposter förutom intäkterna som avser växtodling minskade mellan åren 2010 och 2011. Intäkterna som är hänförliga till djurskötsel minskade procentuellt mest. Både brutto- och nettoresultaten har blivit sämre än föregående år trots att samtliga driftkostnader minskade med knappt 10 procent.

Svinföretag

En förbättring av svinföretagens bruttoresultat kan noteras under år 2011. De genomsnittliga intäkterna i jordbruket, framförallt intäkterna för djurskötsel och för växtodling, ökade tydligt jämfört med 2010. Nettoresultatet blev dock sämre än förra året.

Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden

Anna Kalo SCB, tfn 019-17 67 72, anna.kalo@scb.se
Henrik Engström SCB, tfn 019-17 60 69, henrik.engstrom@scb.se

Statistiken har producerats av SCB på uppdrag av Jordbruksverket, som ansvarar för officiell statistik inom området.

ISSN 1654-4099 Serie JO –Jordbruk, skogsbruk och fiske. Utkom den 12 december 2012.

URN:NBN:SE:SCB-2012-JO40SM1202_pdf

Tidigare publicering: Se avsnittet Fakta om statistiken.

Utgivare av Statistiska meddelanden är Stefan Lundgren, SCB.

Innehåll

Statistiken med kommentarer	3
Syfte och huvuddrag	3
Växtodlingsföretag	3
Mjölkföretag	3
Köttdjursföretag	4
Svinföretag	4
Kommentarer till tabellerna	4
Tabeller	5
Teckenförklaring	5
1. Intäkter och kostnader för växtodlingsföretag till nukostnad 2010 och 2011. Genomsnitt per företag	5
2. Intäkter och kostnader för mjölkföretag till nukostnad 2010 och 2011. Genomsnitt per företag	6
3. Intäkter och kostnader för köttdjurs- och svinföretag till nukostnad 2010 och 2011. Genomsnitt per företag	8
Fakta om statistiken	9
Detta omfattar statistiken	9
Definitioner och förklaringar	9
Så görs statistiken	10
Statistikens tillförlitlighet	10
Statistikens jämförbarhet över tiden	10
Bra att veta	11
In English	12
Summary	12
Background	12
Results	12
List of tables	12
List of terms	12

Statistiken med kommentarer

Syfte och huvuddrag

Jordbruksekonomiska undersökningen (JEU) redovisar utvecklingen av jordbruksföretagens inkomst- och lönsamhetsförhållanden enligt företagsekonomiska principer. Resultaten från JEU används främst som underlag för att beskriva jordbrukets ekonomi, för jordbrukspolitiska analyser samt för forskning.

Sedan 1995 samordnas uppgiftsinsamlingen i JEU med den uppgiftsinsamling Sverige som medlemsland i EU ska genomföra inom EU:s bokföringsundersökning FADN (Farm Accountancy Data Network). Uppgifterna i FADN används av EU främst som underlag för jordbrukspolitiska beslut och för uppföljning av EU:s jordbrukspolitik CAP (Common Agricultural Policy).

JEU baseras på ett omfattande primärmaterial för ett slumpmässigt, stratifierat urval av jordbruksföretag. Det består av bokföringsmaterial avseende inkomster och utgifter samt uppgifter om lager, inventarier och anläggningar. Resultaten redovisas nationellt som *medeltal per företag* efter *riksområde*, *driftsinriktning* och *standardiserat arbetsbehov*. *Medelfel* beräknas för att belysa resultatens tillförlitlighet.

Preliminära resultat från JEU redovisas i denna rapport för år 2011 och jämförs med definitiva resultat för år 2010. Vid en jämförelse bör beaktas att urvalen inte är konstanta mellan åren, varför ändringar i olika intäcks- och kostnadsposter får tolkas med försiktighet.

I nedanstående resultatkommentarer finns medtaget uppgifter baserade på Jordbruksverkets indexberäkningar om prisändringar på jordbruksprodukter och produktionsmedel.

Växtodlingsföretag

De totala intäkterna ökade för båda redovisningsgrupperna jämfört med 2010. Den största intäktsökningen kom från övriga verksamheter där intäkterna mer än fördubblades för den större storleksgruppen och ökade med cirka 50 % för den mindre storleksgruppen.

Intäkter från direktersättningar och kostnader för växtodling och underhåll var förhållandevis stabila medan intäkter för växtodling och övriga driftkostnader ökade påtagligt framförallt för den mindre storleksgruppen mellan år 2010 och år 2011.

Den markanta nettoresultatökningen för storleksgrupp (1600-3199) orsakades av en minskning av avskrivningskostnader och arbetskostnader för anställda och en ökning av övriga intäkter. Förbättringen av nettoresultatet för mindre företag reducerades p.g.a. ökade övriga kostnader och driftskostnader.

Mjölkföretag

De flesta grupperna av mjölkföretag uppvisade försämringar av både genomsnittligt brutto- och nettoresultat jämfört med 2010. Resultatförsämringen förklaras främst av ett minskat avräkningspris på mjölk och en sänkning av lagret av djur under året samtidigt som kostnaderna för djurskötsel ökade på riksnivå.

Direktersättningar från EU:s jordbrukspolitik minskade något eller var stabila för de minsta och mellanstora företagen och ökade för de största företagen. Övriga intäkter ökade markant för de minsta företagen och ökade marginellt för de mellanstora och minskade för de största företagen jämfört med 2010.

Såväl driftkostnader som övriga kostnader ökade i de mellanstora och största storleksgrupperna och minskade i den minsta storleksgruppen under året. I stor-

leksgruppen 1600-3199 standardtimmar var den genomsnittliga driftskostnaden år 2011 högst i Riksområde 1 fastän det genomsnittliga nettoresultatet också var högst i Riksområde 1 med 165 100 kr. Siffran kan jämföras med det genomsnittliga nettoresultatet för hela riket som var 138 100 kr. Resultatet kan förklaras främst av att intäkterna direkt hänförliga till djurskötsel var knappt 200 000 kr högre och intäkterna för växtodling cirka 10 000 kr högre i Riksområde 1 jämfört med hela riket.

Köttdjursföretag

Samtliga intäktsposter förutom intäkterna som avser växtodling minskade mellan åren 2010 och 2011. Intäkterna som är hänförliga till djurskötsel minskade procentuellt mest.

Både brutto- och nettoresultaten har blivit sämre än föregående år trots att samtliga driftkostnader minskade med knappt 10 procent. Däremot ökade övriga kostnader med cirka 10 procent.

Svinföretag

En förbättring av svinföretagens bruttoresultat kan noteras under år 2011. De genomsnittliga intäkterna i jordbruket, framförallt intäkterna för djurskötsel och för växtodling, ökade tydligt jämfört med 2010. Samtidigt ökade de flesta övriga kostnaderna, speciellt avskrivningskostnader och räntenetto markant. Därför blev nettoresultatet sämre än förra året.

Resultaten skall tolkas med försiktighet då medelfelen var höga för denna grupp av företag p.g.a. det låga antalet svinföretag.

Kommentarer till tabellerna

Grupperingen av företagen efter olika driftsinriktningar med hjälp av typklassificeringssystem innebär inte att resultatutvecklingen för enskilda driftsgrenar kan renodlas. Växtodlingsföretag har växtodling som huvudsaklig driftsinriktning, men kan även ha betydande animalieinkomster, inkomster från körslor, inventariehyror etc. En resultatförändring i gruppen kan därför inte enbart tillskrivas pris- och/eller kvantitetsändringar inom växtodlingen.

De preliminära resultaten för år 2011 bygger inte på samtliga företag i urvalet och vissa variabler är ännu inte färdiggranskade, varför vissa ändringar kan förväntas i den mer fullständiga redovisning som kommer i februari 2013.

Tabeller

Teckenförklaring

Explanation of symbols

-	Noll	Zero
0	Mindre än 0,5	Less than 0.5
0,0	Mindre än 0,05	Less than 0.05

Bokstav för medelfel	Medelfel i procent av redovisat medelvärde
A	≤ 2,0
B	2,1 – 5,0
C	5,1 – 10,0
D	10,1 – 20,0
E	20,1 – 50,0
F	50,1 – 100,0
G	≥ 100,1

1. Intäkter och kostnader för växtodlingsföretag till nukostnad 2010 och 2011. Genomsnitt per företag

1. Receipts and costs in crop production in current costs 2010 and 2011. Average per holding, SEK

Riksområde Driftsriktning Storleksgrupp Standardtimmar	Riksområde 1			
	Jordbruksväxter		Jordbruksväxter	
	800–	800–	1600–	1600–
	1599	1599	3199	3199
År	2010	2011	2010	2011
Antal företag	86	63	71	60
Antal företag i populationen (LBR 2010, 2011)	4 349	3 706	2 803	2 637
Intäkter växtodling	307 000 C	403 500 C	936 300 C	1 043 900 B
Intäkter djurskötsel	40 800 E	3 000 E	268 200 E	8 200 F
Intäkter direktersättningar	131 000 B	137 200 B	363 100 C	333 100 B
Övriga intäkter	84 900 D	127 500 D	269 400 D	648 100 B
Summa intäkter jordbruk	563 800 B	671 200 C	1 836 900 C	2 033 400 B
Kostnader växtodling	152 700 C	154 300 C	403 300 C	417 700 B
Kostnader djurskötsel	17 900 E	1 900 F	95 000 E	6 700 F
Arbetskostnad för anställda	8 300 E	4 100 F	90 000 E	19 200 E
Underhåll	62 000 C	50 300 C	131 700 D	132 800 B
Övriga driftskostnader	137 400 C	187 800 C	394 300 C	439 200 B
Summa driftskostnader	378 300 C	398 300 C	1 114 300 C	1 015 700 B
Bruttoresultat	185 500 C	272 900 C	722 600 C	1 017 700 B
Avskrivningskostnader	55 400 C	72 800 D	271 700 D	190 400 C
Arrendekostnader	14 500 D	22 000 E	134 500 D	187 100 B
Räntenetto	7 400 E	10 400 E	67 800 D	65 300 D
Summa övriga kostnader	77 300 C	105 300 D	473 900 D	442 800 C
Nettoresultat	108 100 D	167 600 D	248 700 D	575 000 C

2. Intäkter och kostnader för mjölkföretag till nukostnad 2010 och 2011. Genomsnitt per företag

2. Receipts and costs in milk production in current costs 2010 and 2011. Average per holding, SEK

Riksområde	Riksområde 1			
	Mjök		Mjök	
Driftsinriktning	1600–	1600–	3200–	3200–
Storleksgrupp	3199	3199	5599	5599
Standardtimmar				
Ar	2010	2011	2010	2011
Antal företag i urvalet	26	22	38	27
Antal företag i populationen (LBR 2010, 2011)	341	279	1 192	925
Intäkter växtodling	22 800 E	25 100 E	110 400 E	147 200 E
Intäkter djurskötsel	527 600 C	568 200 C	1 083 800 B	1 143 800 C
Intäkter direktersättningar	123 000 C	124 500 C	285 200 C	276 000 C
Övriga intäkter	22 800 E	41 400 E	109 900 E	83 400 E
Summa intäkter jordbruk	696 200 C	759 200 C	1 589 300 B	1 650 400 B
Kostnader växtodling	45 300 D	53 100 C	150 200 C	153 200 D
Kostnader djurskötsel	186 700 C	211 300 D	359 100 C	413 900 C
Arbetskostnad för anställda	5 800 F	2 000 F	57 400 E	66 700 E
Underhåll	42 700 D	56 600 D	97 700 C	90 700 D
Övriga driftskostnader	153 600 C	190 200 C	334 200 C	366 300 C
Summa driftskostnader	434 200 C	513 100 C	998 600 C	1 090 900 C
Bruttoresultat	262 100 D	246 000 D	590 700 C	559 500 C
Avskrivningskostnader	69 000 E	72 100 E	131 500 D	127 100 D
Arrendekostnader	8 000 E	10 200 E	42 700 D	39 300 E
Räntenetto	2 600 G	-1 300 G	9 500 F	9 100 F
Summa övriga kostnader	79 700 E	81 000 E	183 700 C	175 400 D
Nettoresultat	182 400 D	165 100 E	407 100 C	384 000 D

2. forts.

Riksområde	Riksområde 2			
	Mjök		Mjök	
Driftsinriktning	1600–	1600–	3200–	3200–
Storleksgrupp	3199	3199	5599	5599
Standardtimmar				
Ar	2010	2011	2010	2011
Antal företag i urvalet	31	26	50	48
Antal företag i populationen (LBR 2010, 2011)	644	528	1 198	1 082
Intäkter växtodling	16 200 F	26 400 E	29 900 E	29 600 E
Intäkter djurskötsel	458 800 C	417 500 D	980 800 C	1 131 000 C
Intäkter direktersättningar	137 100 C	135 000 C	318 500 C	284 700 C
Övriga intäkter	40 400 E	70 600 E	104 100 D	128 500 E
Summa intäkter jordbruk	652 600 C	649 500 C	1 433 400 B	1 573 700 C
Kostnader växtodling	49 000 D	57 200 D	94 500 D	107 000 D
Kostnader djurskötsel	179 100 C	170 300 D	361 300 C	446 000 C
Arbetskostnad för anställda	1 100 F	1 200 F	35 800 E	38 500 E
Underhåll	39 400 C	43 000 D	94 300 C	119 300 C
Övriga driftskostnader	148 700 D	158 600 C	297 800 C	316 300 C
Summa driftskostnader	417 300 C	430 300 C	883 700 C	1 027 200 C
Bruttoresultat	235 300 D	219 200 D	549 700 C	546 600 C
Avskrivningskostnader	63 900 D	69 200 D	167 800 C	170 700 C
Arrendekostnader	5 400 E	4 600 E	28 000 D	38 200 D
Räntenetto	-9 000 E	-16 500 E	-12 400 E	-11 700 F
Summa övriga kostnader	60 300 D	57 300 D	183 400 C	197 200 C
Nettoresultat	175 000 D	161 900 E	366 300 A	349 400 D

2. forts.

Riksområde Driftsinriktning Storleksgrupp Standardtimmar	Riksområde 3		Riket	
	Mjök		Mjök	
	1600– 3199	1600– 3199	1600– 3199	1600– 3199
År	2010	2011	2010	2011
Antal företag i urvalet	33	35	90	83
Antal företag i populationen (LBR 2010, 2011)	402	255	1 387	1 062
Intäkter växtodling	13 900 F	2 900 G	17 400 E	14 800 E
Intäkter djurskötsel	444 700 C	246 000 E	474 800 B	373 600 E
Intäkter direktersättningar	296 500 C	258 000 D	184 700 B	191 300 C
Övriga intäkter	35 800 E	48 000 E	33 700 E	52 300 D
Summa intäkter jordbruk	790 900 C	554 900 E	710 500 B	632 000 D
Kostnader växtodling	32 100 D	22 800 E	42 400 C	39 600 E
Kostnader djurskötsel	197 200 D	130 000 E	187 300 C	161 400 E
Arbetskostnad för anställda	500 F	1 000 F	2 300 F	1 300 F
Underhåll	55 900 D	49 500 D	45 700 C	49 600 C
Övriga driftskostnader	194 300 C	178 000 D	165 000 C	175 900 C
Summa driftskostnader	479 900 C	381 200 E	442 700 B	427 800 D
Bruttoresultat	310 900 D	173 700 E	267 900 C	204 200 D
Avskrivningskostnader	92 500 D	70 300 E	74 700 C	70 500 D
Arrendekostnader	2 800 E	2 400 F	5 300 D	5 000 E
Räntenetto	-7 900 E	-9 600 E	-5 200 E	-9 300 E
Summa övriga kostnader	87 400 D	63 100 E	74 900 D	66 100 E
Nettoresultat	223 600 D	110 700 E	193 000 C	138 100 E

2. forts.

Riksområde Driftsinriktning Storleksgrupp Standardtimmar	Riket		Riket	
	Mjök		Mjök	
	3200– 5599	3200– 5599	5600– 5600–	5600– 5600–
År	2010	2011	2010	2011
Antal företag i urvalet	110	92	164	164
Antal företag i populationen (LBR 2010, 2011)	2 775	2 447	1 187	1 213
Intäkter växtodling	60 800 E	70 200 E	117 400 E	191 300 D
Intäkter djurskötsel	1 027 800 B	1 115 200 B	3 464 400 B	3 885 700 B
Intäkter direktersättningar	362 500 B	338 000 B	832 100 C	871 600 B
Övriga intäkter	98 100 D	99 600 D	293 800 D	263 200 C
Summa intäkter	1 549 300 B	1 623 100 B	4 707 700 B	5 211 800 B
Kostnader växtodling	113 900 C	121 200 C	266 700 C	291 800 C
Kostnader djurskötsel	374 000 B	440 900 B	1 203 000 B	1 480 900 C
Arbetskostnad för anställda	46 600 D	49 100 E	375 400 D	427 400 D
Underhåll	96 400 C	106 200 C	273 300 C	302 700 C
Övriga driftskostnader	325 300 B	347 900 B	883 100 C	942 600 C
Summa driftskostnader	956 200 B	1 065 400 B	3 001 600 C	3 445 400 C
Bruttoresultat	593 100 B	557 700 C	1 706 100 C	1 766 400 B
Avskrivningskostnader	159 500 C	161 200 C	586 200 C	625 700 B
Arrendekostnader	33 100 D	35 800 D	181 200 D	215 600 D
Räntenetto	-3 200 G	-3 200 G	81 400 D	135 800 D
Summa övriga kostnader	189 500 C	193 800 C	848 700 C	977 100 B
Nettoresultat	403 700 C	363 900 C	857 400 C	789 200 C

3. Intäkter och kostnader för köttdjurs- och svinföretag till nukostnad 2010 och 2011. Genomsnitt per företag

3. Receipts and costs in beef- and pig production in current costs 2010 and 2011. Average per holding, SEK

Riksområde Driftsinriktning Storleksgrupp Standardtimmar	Riket			
	Köttdjur		Svin	
	800– 3199	800– 3199	1600– 5599	1600– 5599
År	2010	2011	2010	2011
Antal företag i urvalet	91	96	44	38
Antal företag i populationen (LBR 2010, 2011)	8 265	7 466	391	355
Intäkter växtodling	25 100 E	36 500 E	144 400 E	251 600 E
Intäkter djurskötsel	215 900 C	158 600 C	1 049 400 D	1 287 300 D
Intäkter direktersättningar	228 400 B	207 200 B	129 700 D	154 400 D
Övriga intäkter	89 900 D	71 800 D	155 800 E	139 700 E
Summa intäkter jordbruk	559 300 B	474 100 B	1 479 300 D	1 833 100 D
Kostnader växtodling	58 600 C	51 300 C	101 900 E	167 000 D
Kostnader djurskötsel	58 900 C	44 700 C	608 000 D	762 000 D
Arbetskostnad för anställda	3 400 E	2 000 E	19 800 E	36 400 E
Underhåll	64 700 C	64 300 C	74 300 D	100 100 D
Övriga driftskostnader	169 700 C	162 600 C	289 400 D	329 800 C
Summa driftskostnader	355 300 B	324 800 B	1 093 500 D	1 395 200 D
Bruttoresultat	204 000 C	149 200 D	385 800 D	437 900 D
Avskrivningskostnader	79 900 C	92 700 B	155 100 D	207 800 D
Arrendekostnader	12 500 D	8 500 D	42 800 E	47 400 E
Räntenetto	-1 400 G	1 200 G	15 800 F	63 900 E
Summa övriga kostnader	91 000 C	102 400 C	213 600 D	319 000 D
Nettoresultat	113 000 D	46 800 E	172 200 E	118 800 F

Fakta om statistiken

Bokföringsundersökningar för att belysa den ekonomiska utvecklingen för grupper av jordbruksföretag har i Sverige genomförts under en lång följd av år. Benämningen på dessa undersökningar, som är urvalsundersökningar, är Jordbruksekonomiska undersökningen (JEU). År 1976 övertog SCB denna undersökning från dåvarande Lantbruksstyrelsen och har därefter årligen genomfört den.

På grund av den påbörjade avregleringen av jordbruket under början av 1990-talet bedömdes denna undersökning vara av mindre betydelse än tidigare och urvalsstorleken minskade ganska kraftigt under dessa år. Efter 1995 har emellertid urvalsstorleken i JEU ökat eftersom det i samband med Sveriges medlemskap i EU ställdes krav på att Sverige skall genomföra en bokföringsundersökning av viss storlek och anpassad till EU:s företagsekonomiska system Farm Accountancy Data Network (FADN). För närvarande ingår drygt 1 000 jordbruksföretag från Sverige i denna statistik.

Detta omfattar statistiken

Definitioner och förklaringar

Den population som denna statistik ska belysa utgörs av jordbruksföretag som ägs eller arrenderas av enskild fysisk person eller fysiska personer i samverkan (s.k. enkelt bolag) samt jordbruksföretag i form av handelsbolag och aktiebolag. Företag som ägs av stat och kommun m.fl. tillhör inte populationen. De minsta jordbruksföretagen ingår heller inte i populationen. Med jordbruksföretag avses verksamhet i jordbruk och boskapsskötsel som bedrivs under en och samma driftsledning.

Detta Statistiska meddelande redovisar definitiva resultat för år 2010 och preliminära resultat för år 2011 enligt den svenska typologin. Resultaten redovisas för de dominerande driftsinriktningarna i Sverige och på riksområdena RO 1, RO 2 och RO 3 (RO 1: Södra och mellersta Sveriges slättbygder, RO 2: Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder, RO 3: Norra Sverige).

Undersökningens innehåll har anpassats till kraven för EU:s bokföringsundersökning FADN (Farm Accountancy Data Network). Denna anpassning innebär att beräkningarna av resultatet i jordbruket enbart omfattar nominellt resultat till nukostnad. Med nukostnaden för en tillgång avses ett återanskaffningsvärde som reducerats med hänsyn till ålder och förslitning genom avskrivning.

De skattningar som redovisas är vägda medeltal. Företagen vägs med den inverterade urvalssannolikheten för respektive urvalsdel. Därutöver läggs en vikt på som är proportionell mot urvalsstorleken för de olika urvalsdelarna. De substitutionsföretag som ersatt bortfallsföretag i urvalet har behandlats på samma sätt som om de vore utvalda från början, dvs. med samma vikt som det ordinarie företaget skulle ha haft.

Intäkterna i tabellen är uppdelade på intäkter från växtodling, djur, direktstöd och övriga intäkter. Intäkter från växtodling består av intäkter från sålda grödor, värdet av uttag för hushållets konsumtion samt värdeförändringar i lager. Intäkter från djur består av intäkter från sålda djur och djurprodukter, värdet av uttag för hushållets konsumtion samt värdeförändringar i lager. Kostnaden för inköp av djur har dragits från intäkterna. Övriga intäkter består av övriga intäkter med anknytning till jordbruksproduktionen enligt EU:s definitioner. Intäkter från skogsbruk ingår inte.

Driftskostnaderna i tabellen är uppdelade på kostnader relaterade till animalieproduktionen, växtodlingen, underhåll samt kostnader som är gemensamma för flera produktionsgrenar. Kostnader för skogsbruk ingår inte.

Övriga kostnader består av kostnaden för de anställda som inte är anhöriga till brukaren, avskrivning av byggnader och inventarier, samt nettot av de finansiella kostnaderna.

Så görs statistiken

Denna preliminära redovisning bygger på ett stratifierat, slumpmässigt urval om knappt 1 000 jordbruksföretag. Ett s.k. roterande urvalsförfarande tillämpas, vilket innebär att urvalsföretagen ingår i undersökningen flera år i rad och att en del av urvalet byts varje år. Från och med undersökningsåret 1995 har nya företag valts efter driftsinriktning och storlek enligt EU:s typologisystem. Tidigare valdes nya företag efter det typologisystem som gäller i Sverige.

SCB samarbetar i uppgiftsinsamlingen med 19 regionala kontor tillhörande LRF Konsult.

Materialinsamlingen är omfattande och innefattar främst företagens löpande bokföring av inkomster och utgifter. Dessutom fordras kompletterande uppgifter såsom inventeringar och insamling av uppgifter om arbete och skörd. En del uppgifter hämtas direkt från Jordbruksverkets lantbruksregister och Jordbruksverkets administrativa stödregister avseende EU:s direktstöd.

Granskning av materialet sker dels med nationellt utvecklade kontrollprogram, dels med hjälp av det vid EU-kommissionen tillgängliga granskningsprogrammet.

Statistikens tillförlitlighet

För att belysa den osäkerhet som finns i resultaten på grund av att beräkningarna grundar sig på ett urval av företag redovisas i tabellerna medelfelen för skattningarna. I medelfelet inkluderas även effekten av andra slumpmässiga fel.

Medelfelen blir stora inom redovisningsgrupper där få företag utgör grunden för de redovisade skattningarna eller där stora variationer föreligger mellan enskilda företagsuppgifter. Stora relativa medelfel kan också erhållas inom redovisningsgrupper där redovisade medelvärden är relativt små.

I likhet med andra bokföringsundersökningar har JEU stora bortfallsproblem, som påverkas av att deltagandet i JEU innebär relativt stor uppgiftslämnarbörda. Bortfallets storlek har under de senaste åren varit ca 50 % för de företag som ska ingå första året. Dessa företag ersätts av andra slumpmässigt valda företag så att en total urvalsstorlek om nästan 1 000 företag erhålls. För övriga delar av urvalet har bortfallet varit någon procent.

Ett stort bortfall kan ha en snedvridande effekt på undersökningens resultat. Speciella studier av bortfallet har gjorts vid några olika tillfällen och senast 2007. Vid dessa studier har bl. a. bortfallsföretagens uppgifter i LBR jämförts med de deltagande företagens LBR- och skatteuppgifter. Resultaten har inte visat på anmärkningsvärt stora skillnader men slutsatser har varit svåra att dra då det är komplicerat att jämföra de uppgiftsvariabler som samlas in i JEU och de som finns att tillgå i studiematerialet.

Statistikens jämförbarhet över tiden

I detta preliminära Statistiska meddelande (SM) jämförs resultaten för år 2011 med definitiva resultat för år 2010. I båda fallen är beräkningarna anpassade till

EU:s definitioner och bygger på det material som lämnas till EU-kommissionen och som också används i deras redovisningar. Det finns mindre skillnader mellan EU:s definitioner och de definitioner som fram till år 2001 användes i den svenska redovisningen.

2007 byttes metoden för värdering och avskrivning av byggnader. Då avskrivningstiden kortades och värdet baserades på anskaffningsvärden jämfört med skick och standard som tidigare varit fallet, minskade värdet och avskrivningskostnaderna generellt med den nya metoden. Detta försvårar jämförelser över tiden.

Bra att veta

Redovisningen i detta SM baseras på definitioner som fastställts av EU-kommissionen i 79/65 EEC. Detta SM utgör preliminär statistik och ett mera omfattande definitivt SM över resultaten kommer att publiceras den 15 februari 2013.

Elektronisk publicering

Detta Statistiska meddelande finns kostnadsfritt åtkomligt på Jordbruksverkets webbplats www.jordbruksverket.se under Ta del av statistiken och på SCB:s webbplats www.scb.se under Jord- och skogsbruk, fiske. De som kostnadsfritt önskar erhålla Statistiska meddelanden med jordbruksstatistik i PDF-format per e-post, kan anmäla det till statistik@jordbruksverket.se.

Beskrivning av statistiken

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i [Beskrivning av statistiken](#) för Jordbruksekonomiska undersökningen. Detta dokument finns tillgängligt på Jordbruksverkets och SCB:s webbplatser.

In English

Summary

Background

The Farm Economic Survey (JEU) is an annual book-keeping survey. The aim of the survey is to illustrate the development of receipts and costs in agriculture. As a member state of the EU, Sweden is obliged to deliver data to the Farm Accountancy Data Network (FADN). A database containing data on 1 025 farms is delivered annually to DG Agriculture at the EU Commission.

The base of the calculations is nominal result in agriculture at current cost. The current cost for an asset is the replacement value reduced by depreciation.

In data management Statistics Sweden (SCB) cooperates with LRF Konsult and with local agents all over the country. The data is subject to intensive control processing both at the national level and at DG Agriculture.

Results

The results shown in the tables are based on Swedish typology and compare the receipts and the costs in agriculture for the years 2010 and 2011. The results presented for year 2011 are preliminary but are compared to 2010 year's final data. The final data for 2011 will be presented on February 15, 2013.

The tables indicate that the gross margin decreased for the dairy and beef cattle farmers while it increased for the crop and pig farmers compared with the previous year. The net profit for the crop producers increased significantly in 2011.

List of tables

Explanation of symbols	5
1. Receipts and costs in crop production in current costs 2010 and 2011. Average per holding, SEK	5
2. Receipts and costs in milk production in current costs 2010 and 2011. Average per holding, SEK	6
3. Receipts and costs in beef- and pig production in current costs 2010 and 2011. Average per holding, SEK	8

List of terms

Anställd	Employee
Antal	Number
Arbetskostnad för anställda	Labor costs of employees
Arrendekostnader	Rent paid
Avskrivningskostnader	Depreciation
Bruttoresultat	Gross margin
Direktersättning	Direct subsidies
Djurskötsel	Animal breeding
Driftsinriktning	Type of farming

Driftskostnader	Production costs
Företag	Holding
Intäkter	Receipts
Jordbruk	Agriculture
Jordbruksväxter	Agricultural plants
Kostnader	Costs
Köttdjur	Beef cattle
Mjök	Milk
Nettoresultat	Net result
Nukostnad	Current cost
Population	Population
Riksområde	Major region
Räntenetto	Net interest
Standardtimmar	Standard hours
Storleksgrupp	Size category
Summa	Total
Svin	Pigs
Tabell	Table
Underhåll	Maintenance
Växtodling	Crop production
År	Year
Övriga	Other